

На основу члана 14. став 1. Закона о заштити природе ("Службени гласник Републике Српске", број 50/02), министар просторног уређења, грађевинарства и екологије доноси

ПРАВИЛНИК

О НАЧИНУ УСПОСТАВЉАЊА И УПРАВЉАЊА

ИНФОРМАЦИОНИМ СИСТЕМОМ ЗА ЗАШТИТУ ПРИРОДЕ И

СИСТЕМУ ПРАЋЕЊА

Члан 1.

Овим правилником уређује се успостављање и управљање Информационим системом за заштиту природе и систем праћења (мониторинга), као и прикупљање, регистровање и анализа података, чињеница и других релевантних информација о стању и кориштењу природе и мјерама предузетим од органа управе, предузећа и других организација.

Информационим системом из претходног става врши се формирање, класификација, одржавање и презентовање описних, нумеричких и просторних база података о стању и кориштењу природе.

Члан 2.

Изрази употребљени у овом правилнику имају следеће значење:

«систем праћења» - континуирани систем праћења (мониторинг) стања природе, односно њених елемената;

«прикупљање података о стању и кориштењу природе» - прикупљање релевантних података од научних и стручних институција;

«регистровање података о стању и кориштењу природе» - прикупљање података о стању и кориштењу природе;

«инвентаризација» - утврђивање разноликости врста, станишта, екосистема и пејзажа;

«анализа података, чињеница и других релевантних информација о стању и кориштењу природе» - изучавање постојеће литературе и размјена информација са научним и стручним институцијама које се баве проучавањем природе и стања у њој, обрада свих прикупљених података, чињеница и информација те извођење закључака о тренутачном стању и кориштењу природе;

«предузете мјере од стране органа управе и привредних организација» - мјере које су органи управе и привредне организације предузели у складу са овлаштењима утврђеним Законом о заштити природе.

Члан 3.

У оквиру информационог система Министарства за просторно уређење, грађевинарство и екологију РС (у даљем тексту: Министарство) успоставља се

информациони систем за заштиту и праћење стања природе (у даљем тексту:информациони систем) у складу са међународно прихваћеним стандардима и обавезама.

Члан 4.

Министарство обрађује и обједињује прикупљене податке о стању природе, израђује извјештај и води базе података.

Члан 5.

Министарство организује праћење стања очуваности природе, укључујући:

- 1) праћење и оцјену стања биолошких јединки, њихових станишта, станишних типова, еколошки значајних подручја, еколошких система, те типова пејзажа;
- 2) праћење стања заштићених природних вриједности.

Члан 6.

Министарство је дужно успоставити базу података за подручје Републике Српске која обухвата информације о: биолошким јединкама са њиховим подручјима распрострањења, стаништима и станишним типовима, еколошким системима и типовима пејзажа (укључујући геолошке податке, као и податке о карактеристикама воде, земљишта, ваздуха и елемената климе) са оцјеном њихових стања.

Члан 7.

База података се успоставља на основу сљедећих обавезних сетова информација:

1. листа и стање популација биљних таксонома на територији Републике Српске са подбазама врста са:
  - I. Црвене књиге Републике Српске,
  - II. Међународним статусом заштите, према критеријумима: Међународне уније за конзервацију природе (IUCN), Директиве о стаништима (92/43/ЕЕС), Директиве о птицама (79/409/ЕЕС).
2. листа и стање популација животињских таксонома на територији Републике Српске са подбазама врста са:
  - I. Црвене књиге Републике Српске,
  - II. међународним статусом очувања и заштите, према критеријумима: Међународне уније за конзервацију природе (IUCN), Директиве о стаништима (92/43/ЕЕС), Директиве о птицама (79/409/ЕЕС)
3. листа и стање екосистема на стаништима на територији Републике Српске са подбазом:
  - I. екосистема на релевантним стаништима Анекса I Директиве о стаништима

4. листа и стање специфичних пејзажа на територији Републике Српске
5. листа и стање заштићених подручја на територији Републике Српске
6. листа и стање подручја од интереса заједнице за будући режим заштите на територији Републике Српске.

Члан 8.

Обавезни параметри мониторинга из тачке 1., и 2. члана 7. овог правилника су:

- 1) географске координате локалитета популација
- 2) површина подручја које заузимају поједине популације
- 3) праћење стања бројности популација
- 4) праћење стања очуваности популација
- 5) праћење могућности коридора са другим популацијама исте врсте
- 6) праћење промјена еколошких фактора на стаништима различитих популација
- 7) статус заштићености врсте према црвеној књизи
- 8) међународни статус заштићености врсте

Члан 9.

Обавезни параметри система праћења из тачке 3. члана 7. овог правилника су:

- 1) географске координате
- 2) површина подручја које заузима екосистем
- 3) праћење абиотичких и биотичких фактора
- 4) утврђивање и праћење степена биолошке разноликости флоре и фауне унутар екосистема
- 5) праћење очуваности заједница
- 6) праћење промјена у биоценолошком саставу заједница
- 7) праћење индикатора стања заједница
- 8) праћење општег стања екосистема
- 9) праћење промјена површине екосистема
- 10) међународни статус заштићености

Члан 10.

Обавезни параметри мониторинга из тачке 4. члана 7. овог правилника су:

- 1) географске координате
- 2) праћење састава и структуре присутних екосистема
- 3) праћење промјена еколошких фактора пејзажа методом биоиндикације
- 4) праћење општег стања присутних екосистема
- 5) праћење промјена површине појединих екосистема у пејзажу.

Члан 11.

Обвезни параметри мониторинга из тачке 5. члана 7. овог правилника су:

- 1) географске координате
- 2) површина коју заузима заштићено подручје
- 3) праћење граница заштићеног подручја
- 4) праћење дозвољених активности за поједине зоне
- 5) праћење абиотичких и биотичких фактора у појединим зонама
- 6) праћење структуре и састава биоценоза у појединим зонама
- 7) праћење провођења мјера заштите

Параметри мониторинга заштићених подручја Републике Српске ће бити саставни дио будуће базе података за заштиту природе.

Члан 12.

Обавезни параметри мониторинга из тачке 6. члана 7. овог правилника су:

- 1) географске координате
- 2) површина коју заузима подручје од интереса заједнице
- 3) праћење структуре I састава биоценоза у појединим зонама
- 4) праћење свих врста антропогених утицаја

Члан 13.

Систем праћења стања врста, станишта, екосистема, пејзажа, заштићених подручја и подручја од интереса заједнице се врши након:

- инвентарисања наведених категорија
- израде црвене књиге врста биљака и животиња за Републику Српску.

Министарство је дужно након извршеног инвентарисања појединих категорија из претходног става овог члана и израде црвене књиге Републике Српске, успоставити базе података сходно члану 6. овог правилника.

Члан 14.

Подаци о стању врста, станишта, екосистема, пејзажа, заштићених подручја и подручја од интереса заједнице након инвентуризације и израде црвене књиге Републике Српске се могу прикупљати путем:

- 1) научних истраживања
- 2) циљаних валоризација природних вриједности подручја
- 3) студија утицаја на животну средину
- 4) извјештаја општинских инспектора надлежних за питања животне средине
- 5) извјештаја Републичког завода за заштиту културно-историјског и природног наслеђа, Музеја Републике Српске и општинских институција
- 6) активности невладиних организација

Члан 15.

Министарство је дужно обезбиједити израду мапа Географског информационог система (GIS) за ареале заштићених подручја и врста са утврђеним статусом заштићености.

Члан 16.

Министарство је дужно успоставити јединствену базу литературних флористичких, фаунистичких и еколошких **извора** података.

База података из става 1 овог члана обухвата и све постојеће и доступне информације (прегледи, студије, збирке, публикације и знање стручњака) расположиве у дигиталној форми.

Члан 17.

Министарство је дужно упозорити органе управе и научну јавност у случају да су резултати праћења у супротности са одредбама Закона о заштити природе.

Члан 18.

Министарство, Републички завод за заштиту културно-историјског и природног наслеђа, јавне установе које управљају заштићеним природним подручјима и надлежни општински органи, дужни су осигурати јавност података у вези са заштом природе у складу са Законом о слободи приступа информацијама Републике Српске (“Службени гласник Републике Српске» број: 20/01).

Члан 19.

Надлежни органи и правна лица из члана 18. овог правилника дужни су водити евиденцију података важних за заштиту природе, а у случају угрожавања природе дужни су о томе информисати јавност са упуштвима о поступању ради њене заштите и очувања.

У случају непосредне опасности по угрожавање природе и здравља људи, јавност се обавјештава и упозорава о предузимању потребних мјера и радњи у циљу спречавања или ублажавања штета које би могле проистећи из те опасности.

Информације из претходног става морају бити правовремене и истините.

Члан 20.

Надлежни органи из члана 18 овог правилника дужни су средствима јавног информисања на њихов захтјев пружити информације о стању природе, о обављању послова заштите, те омогућити увид у одговарајућу документацију.

Информације о стању заштите природе дају се, по правилу у писаном облику.

Члан 21.

Подаци о праћењу стања очуваности природе, а посебно заштићених природних вриједности чувају се трајно у Министарству.

Члан 22.

Свако физичко или правно лице има право у за то одређено вријеме и под надзором службеника Министарства извршити увид у податке којима располаже Министарство, те из података добити изводе, исписе или копије.

Увид у документацију и податке Министарство може ограничити у складу са Законом о слободи приступа информацијама Републике Српске («Службени гласник Републике Српске» број: 20/01)

Члан 23.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

МИНИСТАР

Број:
Датум:
Бања Лука

Мухамед Лишић, дипл. правник